

fréttabréf **bssl**

September 2011 33. árgangur 8. tbl.

Nýr frjótæknir í Skaftárhreppi

Sigríður Böðvarsdóttir kúabóndi í Fagurhlíð í Landbroti tók við starfi frjótæknis í Skaftárhreppi fyrir austan Skálm miðvikudaginn 31. ágúst s.l. af Gunnari Þorkelssyni dýralækni. Símanúmer og símatími verður óbreytt a.m.k. fyrst um sinn. Sigríður lauk námskeiði fyrir frjótækna síðasta vetur. Gunnar Þorkelsson hefur starfað við sæðingar fyrir Kynbótastöðina í Skaftárhreppi frá árinu 1989. Pálmi Harðarson sem sinnt hefur afleysingum í kúasæðingum frá 1991 hefur jafnframt ákveðið að láta af störfum við þær.

Um leið og Sigríður er boðin velkomin til starfa eru Gunnari og Pálma þökkuð vel unnin störf fyrir Kynbótastöðina.

efni bréfsins:

Hauststörfin í sauðfjárrækt.....bls.2

Næsti tilboðsmarkaður með greiðslumark.bl. 3

Sauðfjárdómar dagskrá 2011.....bls.4

Auðhumla hækkar verð á mjólk umfram greiðslumark

Stjórn Auðhumlu svf. hefur ákveðið að hækka verð á mjólk umfram greiðslumark frá 1. september 2011. Fyrir fyrstu 2% umfram greiðslumark verða greiddar 50 kr/ltr og 40 kr/ltr fyrir allt umfram þau 2%. Hækkunin nemur 5 kr/ltr fyrir fyrstu 2% umfram greiðslumark og 3 kr/ltr fyrir allt umfram það. Ástæða hækkunarinnar er hátt heimsmarkaðsverð á mjólk og mjólkurvörum.

Innanlandsframleiðsla á mjólk síðustu 12 mánuði (júlí 2010-júní 2011) nemur 122,2 milljónum lítra. Sala á próteingrunni var 114,8 milljónir lítra en 111 milljónir lítra á fitugrunni. Því þarf að flytja út prótein úr 7,8 milljónum lítra og fitu úr 11,2 milljónum lítra. Mest af próteininu er flutt út í formi undanrennudufts en einnig í nokkrum mæli sem skyr. Salan á skyrinu er stöðug í Bandaríkjunum og fer mjög vel af stað í Finnlandi.

Skilaverð á skyri hefur verið gott og heimsmarkaðsverð á undanrennudufti fór hækkandi framan af ári, en hefur heldur verið að gefa eftir að undanfögnu. Í sögulegu samhengi er núverandi heimsmarkaðsverð mjög hátt. Fitin er nær öll flutt út í formi smjörs. Heimsmarkaðsverð á því hefur haldist hátt nær allt þetta ár og er í sögulegu samhengi eitt það hæsta sem sést hefur.

Nýr starfsmaður hjá BSSL

Hrafnhildur Baldursdóttir frá Litla-Ármóti í Flóahreppi hefur verið ráðin til starfa hjá Búnaðarsambandi Suðurlands. Hún mun fyrst og fremst vinna við fódurleiðbeiningar og þá sérstaklega við

NorFor fódurmatskerfið fyrir kúabændur. Hrafnhildur lauk bívísindanámi frá Landbúnaðarháskóla Íslands vorið 2007 og fór að því loknu til náms við Norwegian University of Life Sciences í Noregi og lauk meistaranámi þaðan í fódurfræði nautgripa vorið 2010. Síðasta eina og hálfu árið hefur Hrafnhildur unnið með NorFor fódurmatskerfið í Noregi ásamt almennum störfum á norsku kúabúi. Hrafnhildur er hjartanlega boðin velkomin til starfa hjá Búnaðarsambandinu.

Umsóknarfrestur vegna korn-, gras- og eða grænófóðurræktar er 1. okt. n.k.

Hauststörfin í sauðfjárrækt 2011

Hauststörfin í sauðfjárrækt á vegum Búnaðarsambands Suðurlands eru nú að hefjast. Dagskrá haustsins er birt hér með fyrirvara um hugsanlegar breytingar. Sýningarhaldið er með svipuðu sniði og undanfarin ár, þ.e. að í þeim sveitum þar sem leyft er að komið sé saman með fé verða samsýningar. Jafnframt verður boðið upp á að þeir sem ætla að láta skoða ca 25 gimbrar eða færri geta komið með þær á sýningarstað en til að tímaplön standist þarf að panta þær gimbraskoðanir sem og aðrar tímanlega hjá Búnaðarsambandinu. Sýningarstarf verður skipulagt í samráði við formenn/forráðamenn fjárræktarfélagasvæða á hverjum stað, hvort sem um samsýningar er að ræða eður ei. Vonast er til að það samstarf gangi vel líkt og undanfarin ár. Eins og undanfarin haust verður áhersla lögð á lambaskoðanir.

Bændur er hvattir til að nýta vel þá daga sem skipulagðir eru á þeirra svæði. Á meðan að á skipulagðri dagskrá stendur geta bændur ekki búist við því að hægt sé að skoða lömb hjá þeim utan þess dags sem skipulagður er á þeirra svæði.

Til að afköst verði sem best við sauðfjárræktunir þarf aðstaða að vera þannig að dómur gangi sem greiðlegast fyrir sig. Helstu atriði sem þurfa að vera í lagi eru eftirfarandi:

- HAUSTFJÁRBÓKIN þarf að vera til staðar með upplýsingum um ætterni lamba.
- Upplýsingar um fullorðinsnúmer veturgamalla hrúta og ætterni þeirra.
- Gott er að búið sé að vigta lömb og veturgamla hrúta sem koma á með til dóms. Það sparar mannskap og tíma og minnkar hávaða.
- Hafa sterka og hreina grind eða plötu undir ómsjá og festa vel á jötuband.
- Framlengingarsnúru tilbúna fyrir ómtækið.
- Lýsing þarf að vera góð og vel rúmt þar sem dómsstörf fara fram.
- Útvega ritara fyrir sýningu og hafa góða aðstöðu fyrir hann.
- Hafa stóla, kassa eða fötur til ásetu fyrir ritara, ómmælingarmann og íhald. Gamli aflagðir skrifstofustólar koma að góðum notum.
- Hafa að lágmarki 3-4 starfsmenn frá búi við fjárræktunina, þ.e. 2-3 menn að draga og halda í og 1 ritara. Þetta er mjög mikilvægt og ekki síður mikilvægt þar sem farið er heim á bæi og tveir

starfsmenn BSSL eru við dómsstörf. Ef mjög faliðað er heima á bæjum getur það seinkað dagsskipulagi verulega og valdið því að komið er mjög seint á þá bæi sem eftir eru.

Starfsfólk við sauðfjárræktunir 2011:

Þetta árið verða óvenju margir sem koma að sauðfjárræktunum. Þeir sem koma að dómsstörfum og ómmælingum eru Óðinn Örn, Halla Eygló, Grétar Már, Ágúst Ingi og Hermann Árnason. Ný í þessi störf eru Sigríður Ólafsdóttir frá Víðidalstungu og Halla Kjartansdóttir frá Ölvisholti og bjóðum við þær velkomnar til starfa. Álag á daga er mismikið og á mestu álagsdögum köllum við til starfa nokkra gamalreynda starfsmenn BSSL í dómsstörfum en það eru: Guðmundur Jóhannesson, Guðlaug Berglind Guðgeirsdóttir og Sveinn Rúnar Ragnarsson. Jón Viðar Jónmundsson mun að venju koma og dæma lömb í afkvæmarannsókn að Ytri-Skógum.

Lambhrútar:

Lambhrútar verða mældir og stigaðir líkt og undanfarin ár. Til að fá raunhæft úrval af ásetningshrútum er nauðsynlegt að koma með til dóms og mælinga þrisvar sinnum þann fjölda sem áætlaður er til ásetnings á hverju búi. Búum verða veittar viðurkenningar fyrir hæst stiguðu lambhrúta fyrir samanlögð stig fyrir bak, malir og læri. Þeir lambhrútar sem verða skoðaðir **eftir 21. október** koma ekki til uppröðunar fyrir bestu lambhrútabúin.

Gimbraskoðanir:

Gert er ráð fyrir að framkvæma gimbraskoðanir samhliða hrútasýningum eins og hægt verður að koma fyrir. Reynt verður að skipuleggja þær skoðanir sem verða ekki á hrútasýningartímabilinu þannig að skoðunarmaður verði á ákveðnum svæðum á ákveðnum dögum. ÞESS VEGNA ER MJÖG MIKILVÆGT AÐ PANTA GIMBRASKOÐANIR TÍMANLEGA. Dómar á skýrslufærðum gimbrum verða skráðir í www.fjarvis.is.

Æskilegt er að láta ómskoða fyrr en seinna á haustin og velja ásetning áður en haustbötun hefst. Með því móti er verið að velja bráðþroskuðustu einstaklingana til ásetnings. Einnig er þá hægt að láta vænstu lömbin strax í slátrun en bata þau lömb sem þurfa á því að halda. Hrútlömb þroskast seinna en gimbrar og því er yfirleitt meiri ávinningur að bata þá, þar sem gimbrum er hættara við fitusöfnun.

Afkvæmarannsóknir hrúta:

Afkvæmarannsóknir hrúta er einn af mikilvægari þáttum sauðfjárræktarinnar. Styrkur til niðurgreiðslu á afkvæmarannsóknnum kemur úr þeim hluta sauðfjárræktarinnar sem fellur undir nýliðunar- og átaksverkefni. Samkvæmt fundargerð Fagráðs í sauðfjárrækt frá 6. apríl 2011 var samþykkt að styrkja aðeins afkvæmarannsóknir þar sem væru 8 afkvæmahópar eða fleiri. Ef bú uppfyllir skilyrði afkvæmarannsóknar kemur styrkurinn til lækkunar vinnu við ómmælingar og uppgjör afkvæmarannsóknarinnar.

Skilyrði afkvæmarannsóknna hrúta eru eftirfarandi:

- Fjöldi afkvæmahópa þarf að vera að lágmarki 4 og

til að rannsókn sé styrkhæf þarf að lágmarki 8 afkvæmahópa.

- Bú þarf að vera þátttakandi í skýrsluhaldi sauðfjárræktarfélaganna.
- Vorupplýsingum hafi verið skilað til Bændasamtaka Íslands til uppgjörs.
- Fyrir hvern hrút í rannsókn þarf kjötmatsupplýsingar fyrir að lágmarki 10-12 afkvæmi.
- Í hverjum afkvæmahópi skulu ómmæld og stiguð að lágmarki 8 lömb af sama kyni undan hrút.

Æskilegt er að hafa sem flesta hrúta í afkvæmarannsókn innan bús upp á að fá sem bestan samanburð.

Veturgamlir hrútar:

Veturgamlir hrútar verða mældir og stigaðir fyrir þá sem þess óska. Veittar verða viðurkenningar fyrir þrjá stigahæstu veturgömlu hrútana í hverri sýslu úr einstaklingsdómi á sauðfjárræktarfundum BSSL í nóvember.

Innheimta/gjaldskrá:

Innheimt er fyrir alla sauðfjárdóma, þ.e fyrir skoðun á gimbrum, lambhrútum og veturgömlum hrútum. Á samsýningum verður innheimt eftir ákveðnum fjölda hrúta og gimbra en ekki eftir tíma (sjá töflu 1).

Þar sem komið er heim á bæi verður gjaldskráin þessi:

- Dómar á sauðfé..... 6.000 kr/klst/starfsmann.
40% afsláttur er fyrir félagi í búnaðarfélagi / búnaðarsambandi (3.600 kr/klst/starfsm.)
- Komugjald heim á einstaka bú 5.000 kr
- Lágmarksgjald 7.200 kr
- Styrkur sem er veittur þeim bændum sem taka þátt í afkvæmarannsókn hrúta:
8 hrútar eða fleiri í prófun10.000 kr

Komugjald er ekki tekið þegar unnið er eftir skipulagðri dagskrá. Þegar farið er á fleiri en einn bæ á sama svæði eða á samsýningu utan skipulagðrar dagskrár þá deilist komugjaldið niður á þá bæi.

Lágmarksgjald er tekið þegar komið er heim á bæi og skoðuð nokkur lömb og skoðun tekur innan við hálf klukkustund.

Lágmarksgjald er einungis tekið þegar unnið er eftir skipulagðri dagskrá.

Álag verður 50% ofan á gjaldskrá BSSL þar sem óskað er sérstaklega eftir skoðunum um helgar eða á kvöldin.

Veittur er **10% afsláttur** til þeirra bænda sem skrá dómana á sínum lömbum sjálfir **INNAN VIKU** eftir að dómur á sér stað. Vonandi verður þetta hvatning til bænda að skrá dómana strax og láta starfsmenn BSSL vinna afkvæmarannsókn fyrir hrútana ef nægur fjöldi gimbra kemur til dóms undan hverjum hrút.

Tafla 1. Verðskrá fyrir samsýningar.

Hrútar	
Fjöldi	Kr.
1-10	3.600
11-20	5.400
21-30	9.000
31-40	12.600
41-50	16.200
51-60	19.800
61-70	23.400
71-80	27.000
Gimbrar	
Fjöldi	Kr.
1-12	2.300
13-25	4.800

Allt verð er gefið upp án virðisaukaskatts.

Sauðfjárræktarfundir BSSL:

Sauðfjárræktarfundir BSSL verða haldnir 24. og 25. nóvember. Á fundunum verða hauststörfin gerð upp, kynntir hrútar á Sauðfjarsæðingastöð Suðurlands og veittar viðurkenningar. Fundirnir verða nánar auglýstir þegar nær dregur.

Pantanir:

Pantanir fyrir lambaskoðanir og afkvæmarannsóknir hrúta þurfa að berast til BSSL í síðasta lagi viku fyrir áætlaðan skoðunardag. Mikilvægt er að panta lambaskoðanir í tíma til að hægt sé að skipuleggja og jafnframt anna öllum pöntunum á þeim tíma sem hentar sem flestum. Ef pöntun er gerð með mjög stuttum fyrirvara má búast við að ekki verði hægt að sinna henni. Mikilvægt er að vanáætla ekki fjölda lamba um marga tugi í skoðun þar sem það getur valdið mikilli röskun á skipulagi þess dag.

Pantanir fara fram í síma 480-1800 eða á netföngin bssl@bssl.is eða fol@bssl.is. Taka skal fram hentugan tíma og áætlaðan lambafjölda sem skoða á.

Með von um gott samstarf

Sauðfjárræktarráðunautar BSSL

Næsti tilboðsmarkaður með greiðslumark mjólkur

Samkvæmt reglugerð nr. 190/2011 mun næsti kvótamarkaður í mjólk verða haldinn þann 1. nóvember n.k.

Þeir sem óska eftir að kaupa eða selja greiðslumark á markaðnum skulu skila inn til Matvælastofnunar tilboðum í lokuðu umslagi sem skulu tilgreina nafn og kennitölu tilboðsaðila, heimili og lögbýlisnúmer, netfang ef það er fyrir hendi og það magn og verð greiðslumarks sem boðið er til sölu eða leitað er eftir kaupum á. Tilboðin skulu hafa borist til Matvælastofnunar eigi síðar en þann 25. október þegar markaður er haldinn 1. nóvember.

Bændur sem hafa hug á því að kaupa eða selja eru hvattir til að afla sér upplýsinga um fyrirkomulag kvótamarkaðs tímanlega. Upplýsingar er að finna á heimasíðu Matvælastofnunar (www.mast.is) og heimasíðu BSSL (www.bssl.is). Einnig er hægt að hafa samband við skrifstofu BSSL í síma 480 1800.

**Rekstrarráðgjöf
fyrir kúabændur**

Ert þú með!

SAUÐFJÁRDÓMAR - DAGSKRÁ 2011			
Dagsetning		Svæði	Dómarar
Mánudagur	12. sep.	Rangárvallahreppur (hr&gsk)	ÓJ/HS
Þriðjudagur	13. sep.	Vestur-Landeyjar (lsk)	ÓJ/HK
Miðvikudagur	14. sep.	Kirkjubæjarhreppur (lsk)	BG/HS
Fimmtudagur	15. sep.	Laugardalur (hr&gsk)	ÓJ/HS
Miðvikudagur	14. sep.	Óræfi (hr&lsk)	HÁ/GÐ
Fimmtudagur	15. sep.	Óræfi (lsk)	HÁ/GÐ
Mánudagur	19. sep.	Suðursveit (hr&gsk)	GJ/GÐ
Þriðjudagur	20. sep.	Suðursveit (hr&gsk)	GJ/GÐ
Miðvikudagur	21. sep.	Óræfi (lsk)	GJ/GÐ
Fimmtudagur	22. sep.	Fliótshlíð (lsk)	ÁK/HS
Mánudagur	19. sep.	Álftaver (lsk)	ÓJ/HK
Þriðjudagur	20. sep.	Ásahreppur (hr&lsk)	ÓJ/HK
Miðvikudagur	21. sep.	Austur-Eyjafjöll (hr&lsk)	ÓJ/HK
Fimmtudagur	22. sep.	Vestur-Landeyjar (hr&lsk)	ÓJ/HK
Miðvikudagur	21. sep.	Pingvallasveit (hr&gsk)	ÁK/HS
Mánudagur	26. sep.	Dyrhólahreppur (hr&gsk)	HÁ/GÐ
Þriðjudagur	27. sep.	Hvammshreppur (hr&gsk)	SÓ/GÐ
Miðvikudagur	28. sep.	Ytri-Skógar - afkv.r. hrúta	JVJ/ÓJ/FL
Fimmtudagur	29. sep.	Kirkjubæjarhreppur (hr&lsk)	HÁ/GÐ
Föstudagur	30. sep.	Eyrarbakki (hr&gsk)	GJ/ÓJ
Mánudagur	26. sep.	Villingaholtshreppur (hr&gsk)	ÓJ/HK
Þriðjudagur	27. sep.	Grímsnes (hr&lsk)	ÓJ/HK
Miðvikudagur	28. sep.	Pingvallasveit (hr&lsk)	SÓ/HK
Fimmtudagur	29. sep.	Austur-Landeyjar (hr&lsk)/Vestur-Eyjafjöll (hr)	ÓJ/SÓ
Föstudagur	30. sep.	Stokkseyrarhreppur (hr&lsk)	HÁ/HK
Mánudagur	3. okt.	Biskupstungur (hr&gsk)	HÁ/GÐ
Þriðjudagur	4. okt.	Biskupstungur (hr&gsk)	HÁ/GÐ
Miðvikudagur	5. okt.	Hraungerðishreppur (hr&gsk)	HÁ/HK
Fimmtudagur	6. okt.	Hraungerðishr./Gaulverjab.hr. (hr&gsk)	HÁ/HK
Föstudagur	7. okt.	Fliótshlíð/Hvolhreppur (hr&gsk)	HÁ/ÁK
Mánudagur	3. okt.	Skeiðahreppur (hr&gsk)	BG/HS
Þriðjudagur	4. okt.	Skeiða- & Gnúpverjahreppur (hr&lsk)	SÓ/HS
Miðvikudagur	5. okt.	Gnúpverjahreppur (hr&lsk)	SÓ/HS
Fimmtudagur	6. okt.	Hörgslandshreppur (hr&lsk)	SÓ/HS
Föstudagur	7. okt.	Meðalland (hr&lsk)	SÓ/HS
Mánudagur	3. okt.	Hrunamannahreppur	ÁK/HK
Þriðjudagur	4. okt.	Hrunamannahreppur	ÁK/HK
Miðvikudagur	5. okt.	Holta-og Landsveit (hr&gsk)	ÓJ/GÐ
Fimmtudagur	6. okt.	Rangárvallahreppur (hr&gsk)	ÓJ/GJ
Fimmtudagur	6. okt.	Lón (hr&lsk)	SR/GÐ
Mánudagur	10. okt.	Landsveit / Ásahreppur (hr&gsk)	ÓJ/HS
Þriðjudagur	11. okt.	Vestur-Eyjafjöll (lsk)	HÁ/ÓJ
Miðvikudagur	12. okt.	Hvammshreppur (hr&gsk)	ÓJ/ÁK
Fimmtudagur	13. okt.	Hrunamannahreppur (lsk)	ÓJ/SÓ
Föstudagur	14. okt.	Selvogur / Ölfus (hr&lsk)	ÓJ/SÓ
Laugardagur	15. okt.	Dagur sauðkindarinnar Hvolsvelli	ÓJ/SÓ
Mánudagur	10. okt.	Álftaver (hr&lsk)	HÁ/HK
Þriðjudagur	11. okt.	Nes (hr&gsk)	SÓ/GÐ
Miðvikudagur	12. okt.	Mýrar (hr&gsk)	SÓ/GÐ
Fimmtudagur	13. okt.	Skaftártunga (hr&lsk)	HÁ/GÐ
Þriðjudagur	11. okt.	Grafningur/Grímsnes (hr&lsk)	ÁK/HS
Mánudagur	17. okt.	Laugardalur (hr&gsk)	ÓJ/HS

Dagskrá er birt með fyrirvara um breytingar. Tímasetningar eru ákveðnar í samstarfi við formenn fjárfélaganna.
 hr=hrútasýning gsk=Gimbraskubúur hr&lsk=hrútasýning og gimbraskubúur hr&lsk=hrútasýning og lambaskubúur
 Dómarar: ÁK: Agust I. Kettisson, GÐ: Grétar Már Þorkelsson, GJ: Guðmundur Jóhannesson, HK: Halla Kjartansdóttir, BG: Berglind Guðgeirsd.
 HS: Halla Eygló Sveinsdóttir, HÁ: Hermann Árnason, ÓJ: Óðinn Óm Jóhannsson, SÓ: Sigríður Ólafsdóttir, SR: Sveinn R. Ragnarsson